

Skånepanelen

Amning – Kunskap och attityder

Medborgarundersökning maj/juni 2020

Genomförd av Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator)

Analys av öppna svar



INNEHÅLL

Utvalda öppna svar	1
Om analysen	2
Om respondenterna	3
Resultat	4
Kodnyckel	6
Exempel på svar kopplade till kategorier	7
Kategorier uppdelat på kön och ålder	10



UTVALDA ÖPPNA SVAR



"Intressant! Jag har själv inte haft barn än, så jag passade på att kolla upp svaren efter att ha svarat på frågorna om amning. Det var många fördelar som jag inte kände till. Det är en svår balansgång mellan att å ena sidan inte "shamea" mödrar som inte vill/kan amma, men det är väldigt intressant att få del av vilka fördelar som finns! Jag känner personligen att jag vill amma i framtiden, men att jag har hört så många argument om att ersättning ska vara "så himla bra"."

Kvinna, 29 år eller yngre



"Som med så mycket annat i samhället bör den som ammar använda sitt sunda förnuft och anpassa sig efter situation och plats. Jag har aldrig sett någon amma på ett stötande sätt men det innebär ju såklart inte att det inte går att göra. Amma på bara med sunt förnuft och tänk i första hand på vad som är bäst för barnet!"

Man, 60 – 69 år



"Man måste lyssna in vad föräldrarna vill ifråga om amning. Även om amning i teorin är det bästa för barnet är det inte alltid det funkar och då måste föräldrarna kunna välja att gå över till ersättning utan att det ifrågasätts."

Kvinna, 30 – 44 år



"Kunskapen om amningen behöver öka på BVC. Många mottagningar förespråkar matintro från 4 månader och stressar mammor som ammar längre särskilt om bebisen inte gillar mat. Vid minsta problem är lösningen "tilläggs mata". Det behövs också mycket mer kvalificerat lättillgängligt stöd som amningsmottagning/amningsköterskor. Många mammor ger upp amningen för att de inte får rätt stöd".

Kvinna, 30 – 44 år



"Trots mina åttioett levnadsår kan jag väldigt lite om amning."

Man, 70 år eller äldre

OM ANALYSEN

Bakgrund och syfte

I undersökningen *Amning: Kunskap och attityder*, en medborgarundersökning, ställde Region Skåne en avslutande öppen fråga "Är det något du vill tillägga?". Det är de öppna svaren på den frågan som presenteras i den här rapporten. Därför ska resultatet ses som ett komplement till enkätundersökningens resultatrapport 2020:5/6. Svaren på den öppna frågan ger fördjupad information om invånarnas inställning, erfarenhet av och kunskap om amning. Genom att kategorisera de öppna svaren och kvantifiera dem i antal och andelar kommer värdefull och användbar information fram.

Analys

Genom en kvalitativ innehållsanalys har de öppna svaren kodats tematiskt. Inicialt kodades ett urval fritextsvar av ett antal konsulter. Efter en jämförande analys utformades en kodnyckel.

Totalt har 985 respondenter besvarat frågan. De svar som presenteras i denna rapport är de som tilldelats en kategori. Icke-svar av typen "Nej" och "Inget" har inte inkluderats i analysen.

Baserat på det är den totala basen för rapporten 668 respondenter. Svar som innehåller kommentarer om enkäten och undersökningen har kodats, däremot presenteras inte kategorin i denna rapport.

Resultatet har viktats på regiondel, kön och ålder för att bättre spegla den verkliga fördelningen bland befolkningen i Region Skåne avseende dessa faktorer.

Rapporten

Kategoriernas fördelning presenteras i andelar. Med en beskrivning av och exempel på svar i respektive kategori, för att belysa vad kategorierna anses fånga. Svaren visas vidare nedbrutet på kön och ålder.

Läsanvisning

Eftersom flera olika tankar och åsikter kan komma till uttryck i ett öppet svar har varje svar kunnat koda till fler än en innehållskategori. Det betyder att andelar summerar till mer än 100%, eftersom basen är antalet respondenter.



OM RESPONDENTERNA

	Procent	Antal
Ålder		
29 år eller yngre	12.1%	81
30 - 44 år	26.8%	179
45 - 59 år	28.3%	189
60 - 69 år	14.5%	97
70 år eller äldre	18.3%	122
Bas		668
Kön		
Kvinnor	66.5%	444
Män	33.1%	221
Annat	0.4%	3
Bas		668

Redovisning av bakgrundsvariabler baseras på oviktade data.

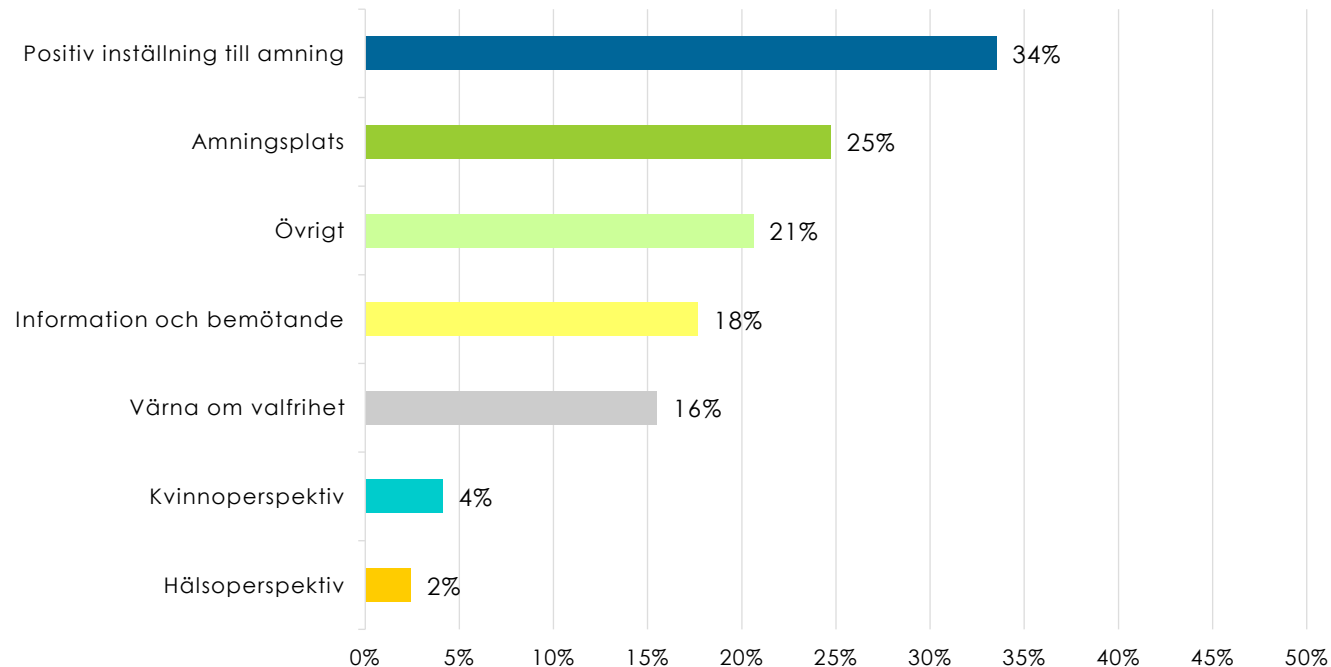


Resultat



”Är det något du vill tillägga?”

De öppna svaren till frågan ”Är det något du vill tillägga” har kodats i sju kategorier. Den största kategorin innehåller svar med en positiv inställning till amning. Därefter följer kategorierna *Amningsplats*, *Information och bemötande* följt av *Värna om valfrihet*. Svar som tar upp olika inställningar till amning på offentlig plats har kodats in i kategorin *Amningsplats*. Kategorin *Information och bemötande* visar på vikten av stöd till-, och information om amning från sjukvården samt allmänheten. Tillsammans med bemötandet från desamma. Kategorin *Värna om valfrihet* samlar svar som har inställningen att det ska vara upp till individen att själv bestämma om hen vill amma eller inte och ingen ska skuldbeläggas för sina val.



Kodnyckel "Är det något du vill tillägga?"

KATEGORI	BESKRIVNING	NYCKELORD (exempel)
Positiv inställning till amning	En generellt positiv inställning till amning.	Naturligt, normalisera, tolererande, uppmuntra, rättighet.
Amningsplats	Olika inställningar till amning på offentlig plats.	Allmän, olämplig, skyla, diskret, miljön, privat, offentlig, visa
Information & bemötande	Vikten av stöd till & information om amning från sjukvården och allmänheten. Tillsammans med bemötandet från desamma.	Barnvårdscentral (BVC), bemött, vården, kunskap, stöd, hjälp, reklam, information
Värna om valfrihet	Individen ska själv få välja om hen vill amma eller inte.	Välja, bekväm, skuld, flaskmatning, vilja
Kvinnoperspektiv	Amning sett utifrån att kvinnan ska sättas främst.	Besvär, kvinna, perspektiv, välbefinnande
Hälsoperspektiv	Ett hälsoperspektiv som argument till varför amningen är viktig.	Näring, immunförsvar, undernäring, infektion, skydd, kost
Övrigt	Olika kommentarer som inte faller in i övriga kategorier, men som är för få per tema för att bilda egna kategorier. Inkluderar även kommentarer som inte kunnat tolkas.	



Exempel "Är det något du vill tillägga?"

KATEGORI	EXEMPEL
Positiv inställning till amning	<ul style="list-style-type: none"> - Amning är naturligt. - Uppmuntra fler att amma. - Det är bäst att amma om man har möjlighet. - Jag tycker det är synd att dessa frågor behöver ställas. Motbjudande utveckling kring något så naturligt som amning.
Amningsplats	<ul style="list-style-type: none"> - Amma var ni vill mammor! Det är naturligt!!!!!!! - Amning bör ske diskret. Även "åskådare" kan bli generade. - Att amma sitt barn offentligt eller ej är upp till varje mamma att avgöra själv. Inte samhället eller omgivning att bestämma. - Som med så mycket annat i samhället bör den som ammar använda sitt sunda förnuft och anpassa sig efter situation och plats. Jag har aldrig sett någon amma på ett stötande sätt men det innebär ju såklart inte att det inte går att göra. Amma på bara med sunt förnuft och tänk i första hand på vad som är bäst för barnet!
Information & bemötande	<ul style="list-style-type: none"> - Som nybliven förälder upplever jag att det är ett väldigt varierat förhållningssätt till amning inom vården i Skåne. Tycker man ska satsa på att understryka att det inte är något fel att använda flaska istället. - Amningen hade ökat om nyblivna mammor fått stöd och kunskap. - Det viktigaste för att stödja amningen är tidig information om amningens fördelar, helst redan i grundskolans biologiundervisning samt att regionen satsar på amningsmottagningar för praktisk hjälp och rådgivning vid varje BVC och gärna även MVC. - Viktigt att inte skuldbelägga. Många som känner sig som dåliga mammor när inte amning fungerar. Tycker att vården i sin välmening även kan vara skuldbeläggande. Amningsmottagningen var fantastiska. Jag är man och detta är min upplevelse.



Exempel "Är det något du vill tillägga?"

KATEGORI	EXEMPEL
Värna om valfrihet	<ul style="list-style-type: none"> - Intressant! Jag har själv inte haft barn än, så jag passade på att kolla upp svaren efter att ha svarat på frågorna om amning. Det var många fördelar som jag inte kände till. Det är en svår balansgång mellan att å ena sidan inte "shamea" mödrar som inte vill/kan amma, men det är väldigt intressant att få del av vilka fördelar som finns! Jag känner personligen att jag vill amma i framtiden, men att jag har hört så många argument om att ersättning ska vara "så himla bra". - Är för amning och för att amma på offentlig plats. Men är också för att det måste vara ok att inte amma, att en mamma inte ska drivas till att amma till vilket pris som helst. Amningen är fantastisk när den funkar och ett helvete när den inte gör det! - Kan man av någon anledning inte amma skall man inte behöva må dåligt och skuldbeläggas för det. Men jag tror fortfarande på att det är en bra start i livet. - Man måste lyssna in vad föräldrarna vill ifråga om amning. Även om amning i teorin är det bästa för barnet är det inte alltid det funkar och då måste föräldrarna kunna välja att gå över till ersättning utan att det ifrågasätts.
Kvinnoperspektiv	<ul style="list-style-type: none"> - Det får inte bli någon hets för mammorna att de tvunget ska amma. Alla kan inte amma/har inte mjölk. Det viktigaste är att barnet får mat och att mamman mår bra. - Den viktigaste frågan är att mamman känner att det är accepterat att amma sitt barn i olika miljöer. Dvs. mammans välbefinnande är viktigast (utöver att barnen får näringsrik kost i sig). - Som kvinna tycker jag det är viktigt att man måste vara uppmärksam på hur mamman mår under amningen. Först vid mitt tredje barn träffade jag en barnmorska på amningshjälpen som sa till mig att sluta amma eftersom jag hade så ont och mådde så dåligt... Bröstmjolk är bäst men amningen får inte inkräkta på välbefinnandet och samspelet mellan mamma och barn. - Ibland fungerar det inte att amma hur mycket man än vill som mamma och då kan det vara många negativa känslor. Då behöver man få höra att du duger i alla fall som mamma, att närheten till barnet är viktigast oavsett om du ammar eller flaskmatar.



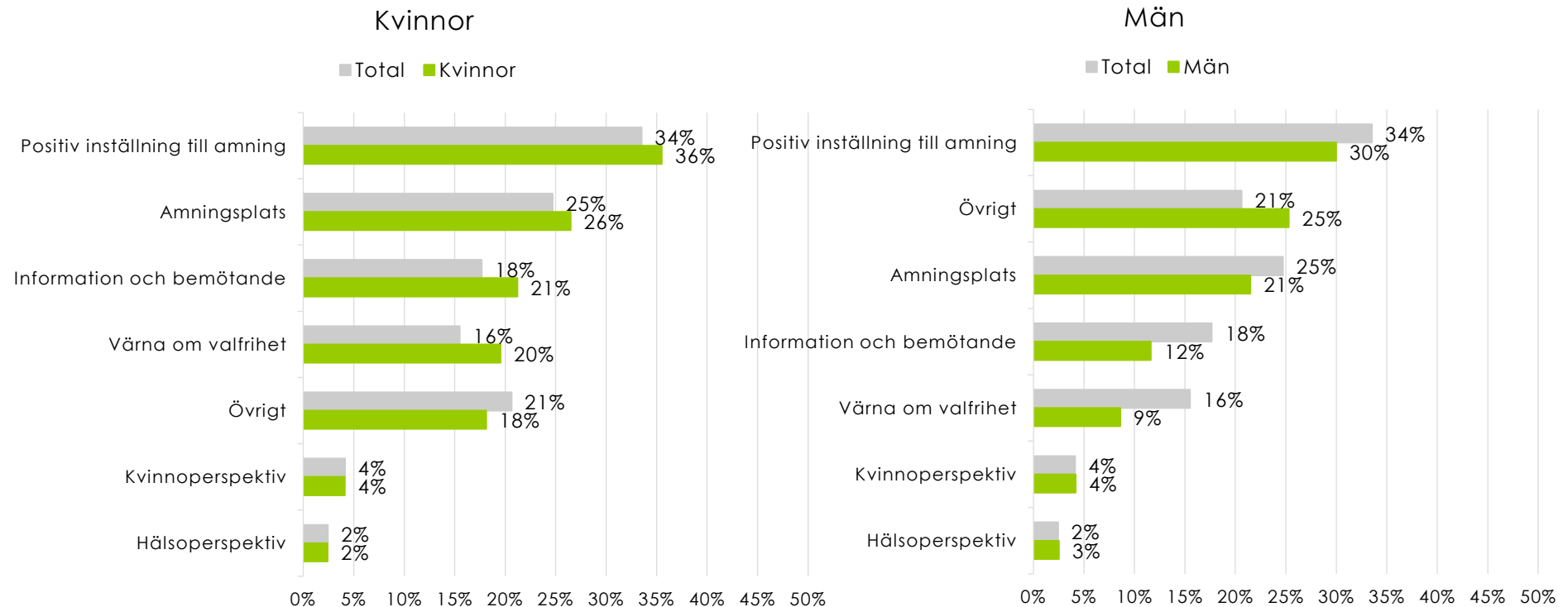
Exempel "Är det något du vill tillägga?"

KATEGORI	EXEMPEL
Hälsoperspektiv	<ul style="list-style-type: none">- Allt som ett spädbarn behöver finns i bröstmjölken- Amning är bra utifrån allergiresistens, föräldrarnas ekonomi och barnets emotionella utveckling. Det tycker jag borde vara tillräckligt för att tala för amning- Amning är bekvämt för mamman och ger god näring till barnet.- Osäker på just luftvägsinfektioner men vet att amning ger ett större motstånd mot sjukdomar överlag.
Övrigt	<ul style="list-style-type: none">- Har inga barn.- Har själv ammat 3 barn. Både positivt och lite negativt. Bra att man alltid hade maten med sig. Men man känner sig lite ofräsch.- Trots mina åttioett levnadsår kan jag väldigt lite om amning.- Min äldsta dotter (född 1988) amrades helt till 6 månader därefter vid behov till 2 års ålder; detta på rekommendation från BVC eftersom hon var svårt allergisk.



Kategorier – Kön

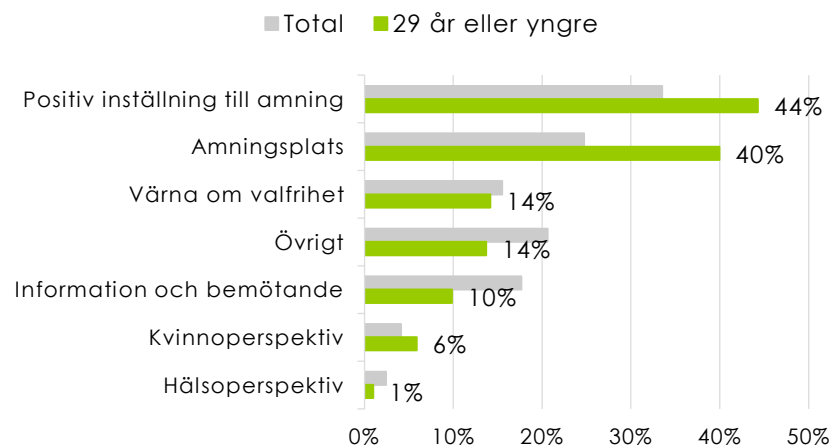
Det är betydligt fler kvinnor än män som har valt att skriva ett öppet svar. Fritextssvaren visar att både män och kvinnor är positivt inställda till amning och att det är många som har åsikter om amning i det offentliga rummet. Det är en högre andel kvinnor än män som värnar om valfriheten, att det är upp till individen att själva bestämma om hen vill amma eller inte. Detsamma gäller att en högre andel kvinnor tar upp nuvarande problematik med bemötande från vården, samt behovet av mer information om amning. Fler män placerar sig i kategorin Övrigt, vilket betyder att kommentarerna inte faller in i övriga kategorier eller att de inte kunnat tolkas.



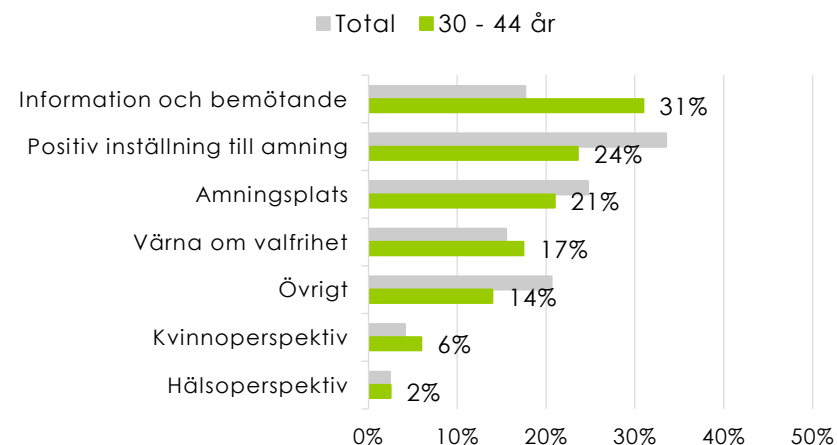
Kategorier – Ålder

Sett till undersökningen i sin helhet är det en hög andel respondenter i åldern 30 – 44 år som skrivit ett öppet svar. Det finns några tydliga skillnader i hur respondenterna svarat baserat på ålder. Respondenter i åldern 30 – 44 år är positivt inställda till amning i en lägre utsträckning än övriga åldersgrupper. Gruppen har istället skrivit kommentarer som kodats in i kategorin *Information och bemötande*. Vilket vi kan tolka som att åsikter möjligtvis ser olika ut beroende på om man är i en ålder där amning är aktuellt för en själv eller inte. De yngsta respondenterna har åsikter om amning i det offentliga rummet i högre utsträckning än övriga åldersgrupper.

29 år eller yngre

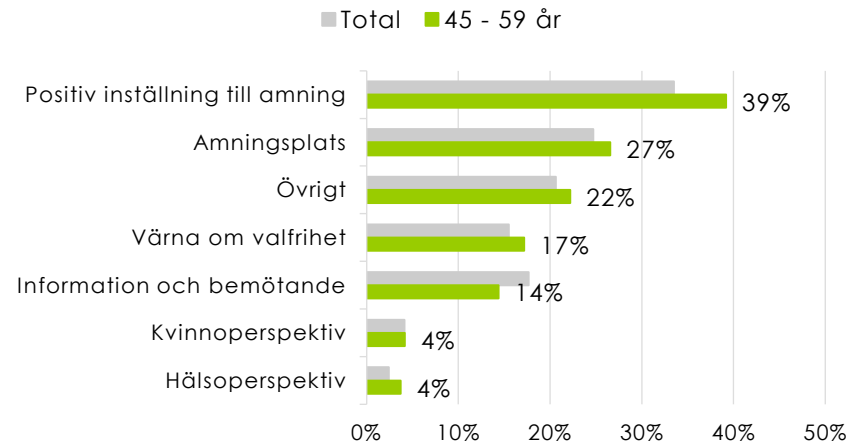


30 - 44 år

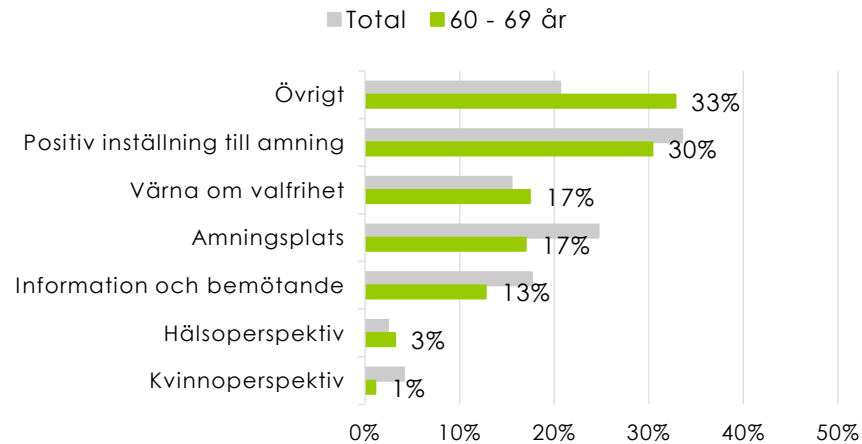


Kategorier – Ålder

45 - 59 år



60 - 69 år



70 år eller äldre

